Ivuku ya mbee ya Mose yĩtawa

MWAMBĨLĨLYO

Kũtw'ĩkĩthw'a kwa nthĩ na kwa mũndũ

1 Mwambĩlĩlyonĩ Ngai nĩwatw'ĩkĩthisye
matu na nthĩ. 2 Na nthĩ yaĩ nthei na
ndĩaĩ kĩndũ; na kĩvindu kyaĩ ĩũlũ wa ĩ
kyũngũ: na Veva wa Ngai avw'ĩkĩte
ĩũlũ wa manzĩ. 3 Na Ngai asya, Nĩkwĩ-
thĩwe kyeni: na kweethĩwa kyeni. 4 Na
Ngai oona kyeni, atĩ nĩ kĩseo: na Ngai
avathan'ya kye ni na kĩvindu. 5 Na Ngai
eeta kyeni Mũthenya, na kĩvindu akĩta
Ũtukũ. Na kweethĩwa wĩoo na kwee-
thĩwa kĩoko, mũthenya ũmwe.

6 Na Ngai asya, Nĩkwĩthĩwe yayaya
katĩ wa manzĩ, nayo yĩvathan'ye manzĩ
na manzĩ. 7 Na Ngai aseũvya yayaya,
na avathan'ya manzĩ ala maĩ ĩtheo wa
yayaya na manzĩ ala maĩ ĩũlũ wa yayaya:
na kweethĩwa ũu. 8 Na Ngai eeta yayaya
Ĩtu. Na kweethĩwa wĩoo na kweethĩwa
kĩoko, mũthenya wa kelĩ.

9 Na Ngai asya, Manzĩ ala me ĩtheo
wa matu nĩmasyokeanĩe vamwe, na
nthĩ nyũmũ yumĩle: na kweethĩwa ũu.
10 Na Ngai eeta mũthanga mũmũ Nthĩ;
na kũsyokeanĩa kwa manzĩ akwĩta
Maũkanga: na Ngai oona nĩ ũseo.
11 Na Ngai asya, Nthĩ nĩmesye nyeki,
nyũnyi ikĩsyaa mbeũ, na mĩtĩ yĩ mosyao
ĩkĩsyaa mosyao o mũthemba wayo, ala
me na mbeũ syamo nthĩnĩ wamo, ĩũlũ
wa nthĩ: na kweethĩwa ũu. 12 Na nthĩ
yamesya nyeki, nyũnyi ikĩsyaa mbeũ o
mũthemba wasyo, na mĩtĩ ĩkĩsyaa mosyao,
ala me na mbeũ syamo o mũthemba
wayo nthĩnĩ wamo: na Ngai oona nĩ ũseo.
13 Na kweethĩwa wĩoo na kweethĩwa
kĩoko, mũthenya wa katatũ.

14 Na Ngai asya, Nĩkwĩthĩwe syeni
yayayanĩ ya ĩtu ivathanasye mũthenya
na ũtukũ; na nĩsyĩthĩwe mawonan'yo,
na mavinda, na matukũ na myaka:
15 nasyo syĩthĩwe syeni yayayanĩ ya ĩtu
sya kũete kyeni ĩũlũ wa nthĩ: na kwee-
thĩwa ũu. 16 Na Ngai aseũvya syeni ilĩ
nene; kyeni kĩnene kya kũsumbĩka mũ-
thenya, na kyeni kĩnini kya kũsumbĩka
ũtukũ: o na ndata nasyo. 17 Na Ngai
asia yayayanĩ ya ĩtu sya kũete kyeni
ĩũlũ wa nthĩ, 18 na kũsumbĩka mũthe-
nya na ũtukũ, na kũvathan'ya kyeni na
kĩvindu: na Ngai oona nĩ ũseo. 19 Na
kweethĩwa wĩoo na kweethĩwa kĩoko,
mũthenya wa kana.

20 Na Ngai asya, Manzĩ nĩmausũwe
nĩ wingĩ wa nyamũ syĩ thayũ, na nyũnyi
iũlũkae ĩũlũ wa nthĩ yayayanĩ. 21 Na
Ngai atw'ĩkĩthya mĩkũnga mĩnene, na
syũmbe syonthe syĩ thayũ ila ithambĩaa,
ila syusũĩte manzĩnĩ, o mũthemba wasyo,
na kĩla nyũnyi ĩ nthwau o mũthemba
wayo: na Ngai oona nĩ ũseo. 22 Na Ngai
aiathima, akyasya, Ongelekai, mwingĩve,
musũe manzĩ ma maũkanga, na nyũnyi
singĩve kũũ nthĩ. 23 Na kweethĩwa wĩoo
na kweethĩwa kĩoko, mũthenya wa katano.

24 Na Ngai asya, Nthĩ nĩyumye syũ-
mbe syĩ thayũ o mũthemba wasyo, indo,
na tũsamũ tũla tũtambũkaa, na nyamũ
sya kũũ nthĩ o mũthemba wasyo: na
kweethĩwa ũu. 25 Na Ngai oombie
nyamũ sya kũũ nthĩ o mũthemba wasyo,
na indo o mũthemba wasyo, na kĩla
kĩndũ kĩtambũkaa ĩũlũ wa nthĩ o mũ-
themba wakyo: na Ngai oona nĩ ũseo.
26 Na Ngai asya, Nĩtũmbe mũndũ na
mũvw'ano witũ, na kĩtutya kitũ: na
methĩwe na ũsumbĩko ĩũlũ wa makũyũ
ma ũkanganĩ, na ĩũlũ wa nyũnyi sya
yayaya, na ĩũlũ wa indo, na ĩũlũ wa nthĩ
yonthe, na ĩũlũ wa kĩla kasamũ kata-
mbũkaa, kala katambũkaa ĩũlũ wa nthĩ.
27 Na Ngaĩ atw'ĩkĩthya mũndũ na mũ-
vw'ano wake, na mũvw'ano wa Ngai
amũtw'ĩkĩthya; mũũme na mũka ama-
tw'ĩkĩthya. 28 Na Ngai amaathima: na

1.1: Yovu 38.4–7; Isa 42.5; 45.18; Yoa 1.3; Ako 1.16; Aevl 1.10; 11.3; Ũvu 4.11. **1.2**: Yel 4.23. **1.3**: 2 Ako 4.6. **1.6**: Yovu 37.18; Sav 33.6; Yel 10.12. **1.9**: Yovu 38.8, 10, 11; Sav 33.7; 95.5; Yel 5.22. **1.11**: Sav 104.14. **1.14**: Sav 104.19; Yel 10.2; Yoe 2.30, 31; Mt 24.29; Lk 21.25. **1.16**: Kũt 4.19; Sav 136.7–9. **1.18**: Yel 31.35. **1.21**: Sav 104.25, 26; **1.26**: Mwa 3.22; 5.1; 9.6; 11.7; Sav 8.6–8; Isa 6.8; Yak 3.7, 9. **1.27**: Mal 2.14, 15; Mt 19.4; Mko 10.6; 1 Ako 11.7; Aev 4.24; Ako 3.10. **1.28**: Mwa 9.1, 7; Ali 26.9; 1 Tim 4.3.

Ngai amea, Ongelekai, mwingĩve, musũsye nthĩ, na kũmĩkĩlya vinya; na ĩthĩwai na ũsumbĩko ĩũlũ wa makũyũ ma ũkanga, na ĩũlũ wa nyũnyi sya yayaya, na ĩũlũ wa kĩla kĩndũ kĩ thayũ kĩendaa ĩũlũ wa nthĩ. 29 Na Ngai asya, Sisya, nĩnĩmũnengete kĩla nyũnyi ĩsyaaa mbeũ, yĩ ĩũlũ wa nthĩ yonthe, na kĩla mũtĩ wĩ ũsyao wa mũtĩ ũsyaaa mbeũ; ũkeethĩwa wĩ lĩu kwenyu: 30 na kĩla nyamũ ya kũũ nthĩ, na kĩla nyũnyi ya yayaya, na kĩla kĩndũ kĩtambũkaa ĩũlũ wa nthĩ, kĩla kĩ thayũ, nĩninengete nyũnyi nziũ syonthe sya ũya: na kweethĩwa ũu. 31 Na Ngai oona kĩla kĩndũ wombie, na, sisya, kyaĩ kĩseo mũno. Na kweethĩwa wĩoo na kweethĩwa kĩoko, mũthenya wa thanthatũ.

2 Na matu na nthĩ syathela kũmbwa, na nguthu yonthe yasyo. 2 Na mũthenya wa mũonza Ngaĩ nĩwaminĩte wĩa wake ũla watethasya; nake athũmũa mũthenya wa mũonza ũndũ wa wĩa wake w'onthe ũla watethasya. 3 Na Ngaĩ aathima mũthenya wa mũonza, na oovathan'ya wĩthĩwe mũtheu; nũndũ nĩw'o wathũmũie ũndũ wa wĩa wake w'onthe ũla Ngai watw'ĩkĩthisye na wombie.

4 Ii nĩ nzyawa sya matu na nthĩ yĩla syatw'ĩkĩthiw'e, mũthenya ũla Yeova Ngai wombie nthĩ na ĩtu. 5 Na kutyaĩ kamũtĩ ka kĩthekanĩ kambĩte kwĩthĩwa nthĩ, o na nyũnyi sya kĩthekanĩ ityambĩte kũmea; nũndũ Yeova Ngai ndauĩtye mbua nthĩ: o na kũtyaĩ mũndũ wa kũĩma nthĩ; 6 ĩndĩ mũumbĩ wambataa kuma nthĩ, na kuasya manzĩ ĩũlũ wa nthĩ yonthe. 7 Na Yeova Ngai oomba mũndũ na kĩtoo kya nthĩ, na amũvevea mĩthũmũ ya thayũ manyiũũnĩ make; na mũndũ atw'ĩka kyuu kĩ thayũ.

Mũũnda wa Eteni

8 Na Yeova Ngai avanda mũũnda ngalĩko ya wumĩlonĩ wa syũa, nthĩnĩ wa Etenĩ; na nĩkw'o wamwiie mũndũ ũla wombie. 9 Na Yeova Ngai amesya mũthanganĩ kĩla mũtĩ wendeeasya kwoneka, na mũseo wa kũya; mũtĩ wa thayũ naw'o mũũndanĩ katĩ, na mũtĩ wa kũmanyĩthya ũseo na ũthũku. 10 Na ũsĩ waumĩte Eteni wa kũnyithya mũũnda; na kuma vau wataanĩsya, watw'ĩka mbũsĩ inya. 11 Syĩtwa ya ũla wa mbee nĩ Visoni: nĩw'o ũthyũlũlũkĩte nthĩ yonthe ya Avila, kũla kwĩ thaavu; 12 na thaavu wa nthĩ ĩsu nĩ mũseo: ve veteliumu na tũvila twa nzumalati. 13 Na syĩtwa ya ũsĩ wa kelĩ nĩ Ngioni: nĩw'o ũthyũlũlũkĩte nthĩ yonthe ya Kusi. 14 Na syĩtwa ya ũsĩ wa katatũ nĩ Itekelĩ: nĩw'o ũvĩtĩle mbee wa Asũli. Na ũsĩ wa kana nĩ Euvalati. 15 Na Yeova Ngai oosa mũndũ, na amwia mũũndanĩ wa Eteni oseũvasye na kũsũvĩaa. 16 Na Yeova Ngai amwĩaĩa mũndũ, akĩmwĩa, Wa kĩla mũtĩ wa mũũndanĩ nũtonya ũya o ũndũ ũkwenda: 17 ĩndĩ wa mũtĩ wa kũmanyĩthya ũseo na ũthũku, ndũkaye: nĩkwĩthĩwa mũthenya ũla ũkaya waw'o ndũkatĩa ũkw'a.

18 Na Yeova Ngai asya, Ti ũseo mũndũ ethĩwe e weka; nĩngũmũmbĩa mũtetheesya ũmwaĩle. 19 Na kuma mũthanganĩ Yeova Ngai oombie kĩla nyamũ ya kĩthekanĩ, na kĩla nyũnyi ya yayaya; nake atwaĩa mũndũ one ũndũ wĩsyĩta: na o ũndũ wetie kĩla kyũmbe kĩ thayũ, noyo syĩtwa yakyo. 20 Na mũndũ atw'ĩĩa indo syonthe masyĩtwa, na nyũnyi sya yayaya, na kĩla nyamũ ya kĩthekanĩ; ĩndĩ kwondũ wa ũ mũndũ kũtyaaoneka mũtetheesya ũmwaĩle. 21 Na Yeova Ngai akomethya mũndũ too mũnene, na akoma; nake aumya wau ũmwe wake, na akwantan'ya nyama vandũ vaw'o: 22 na wau, ũla Yeova Ngaĩ waumisye mũndũnĩ, oombie mũndũ mũka, na amũtwaĩa ũ mũndũ. 23 Na mũndũ asya, Ũũ yu nĩ ĩvĩndĩ ya mavĩndĩ makwa, na nyama ya mwĩĩ wakwa: akeetwa Mũndũ mũka, nĩkwĩthĩwa nĩwaumiw'e nthĩnĩ wa Mũndũ mũũme. 24 Kwondũ wa ũu mũndũ mũũme akatia ĩthe na nyinyia, na akalũman'ya na mũka wake: nao makeethĩwa mwĩĩ ũmwe. 25 Na me elĩ maĩ athei, mũndũ mũũme na mũka, na maiaasonoka.

Kũvalũka kwa mũndũ

3 Na ĩndĩ nzoka yaĩ nzeleke mũno kwĩ nyamũ o na yĩva ya kĩthekanĩ ĩla Yeova Ngai wombie. Na yamwĩa mũndũ mũka atĩĩ, Nĩ w'o, Ngai nĩwaisye, Mũtikaye ma mĩtĩ yonthe ya mũũndanĩ? 2 Na ĩndĩ mũndũ mũka eea nzoka, Mosyao ma mĩtĩ ya mũũndanĩ nĩtũtonya ũya: 3 ĩndĩ ũsyao wa mũtĩ ũla wĩ katĩ wa mũũnda, Ngai nĩwaisye, Mũĩkaye waw'o, o na mũikakiite, mũikese ũkw'a. 4 Na nzoka yamwia mũndũ mũka, Mũikakw'a nongĩ: 5 nũndũ Ngai nĩwĩsĩ kana mũthenya ũla mũkaya waw'o, nĩvo mũ-

---

1.29: Yovu 36.31; Sav 104.14, 15; 145.15, 16. **1.30**: Sav 104.27, 28; 147.9. **1.31**: Sav 104.24; 1 Tim 4.4.

2.2: Kuma 20.11; 31.17; Aevl 4.4. **2.7**: Mwa 3.19; 7.22; Yovu 33.4; Mũta 12.7; 1 Ako 15.45, 47. **2.8**: Mwa 13.10; Isa 51.3. **2.9**: Mwa 2.17; 3.22; Ũvu 22.2, 14. **2.11**: Mwa 25.18; 1 Sam 15.7. **2.14**: Nda 10.4. **2.19**: Mwa 1.20, 24. **2.21**: Mwa 15.12; 1 Sam 26.12. **2.23**: Mwa 29.14; Asi 9.2; 2 Sam 5.1; 1 Ako 11.8; Aev 5.30. **2.24**: Mt 19.5; Mko 10.7; 1 Ako 6.16; Aev 5.28–31.

3.1: Mt 10.16; Ũvu 12.9; 20.2. **3.3**: Mwa 2.17. **3.4**: 2 Ako 11.3.

kasalukw'a metho, nenyu mũkeethĩwa ta Ngai, mũkĩmanya ũseo na ũthũku. 6 Na yĩla mũndũ mũka wonie kana mũtĩ nĩ mũseo wa ũya, na nĩ wa kwendeesya methonĩ, na nĩ mũtĩ wa kwendwa kwa kũĩvya mũndũ, atw'a ũsyao waw'o, aya; na ĩngĩ anenga mũũme, nake aya. 7 Na masalukw'a metho moo me elĩ, mamanya nĩ athei; na matuman'ya matũ ma mũkũyũ, meeseũvĩsya ngũa. 8 Na meew'a wasya wa Yeova Ngai aitambũka mũũndanĩ syũa yausya: na mũndũ mũũme na mũka wake meevitha katĩ wa mĩtĩ ya mũũnda Yeova Ngai ndakamone.

9 Na Yeova Ngai eeta ũ mũndũ mũũme, amũkũlya, Ũĩva we? 10 Nake asũngĩa, Nĩneew'a wasya waku mũũndanĩ, na nakĩa, nũndũ nyie nĩĩ mũthei; na neevitha. 11 Nake amũkũlya, Nũũ ũkwĩie wĩĩ mũthei? Nũĩte wa mũti, ũla nakwĩaĩe ndũkaye? 12 Na mũndũ mũũme asũngĩa, Mũndũ mũka ũla wanengie ethĩwe nakwa, nĩwe ũnengie wa mũtĩ, na naya. 13 Na Yeova Ngai akũlya mũndũ mũka, Ũndũ ũũ wĩkie nata? Na mũndũ mũka asũngĩa, Nzoka nĩngengie, na naya. 14 Na Yeova Ngai eea nzoka, Nũndũ nĩwĩkie ũu, nũumanĩwe, we, kwĩ indo syonthe, na kwĩ nyamũ syonthe sya kĩthekanĩ; ũkaendaa na ĩvu, na ũkaĩsaa kĩtoo mĩthenya yonthe ya thayũ waku: 15 na ngeekĩa ũmaitha katĩ wenyu we na mũndũ mũka, na katĩ wa ũsyao waku na ũsyao wake: akatumba mũtwe waku, naku ũkatumba kĩtiinyo kyake. 16 Amwĩa mũndũ mũka, Ngaingĩvya mũno woo waku wa kũsyaa; woonĩ ũkasyaa syana; na kwenda kwaku kũkeethĩwa kwa mũemeu, nake akasumbĩka ĩũlũ waku. 17 Na amwĩa Atamu, Nũndũ, nĩweethukĩĩsye wasya wa mũkau, na ĩngĩ waya wa mũtĩ, ũla nakwĩaĩe, ngĩkwĩa, Ndũkaaye waw'o: nthĩ nĩumanĩwe nũndũ waku; ũkaĩsaa wayo woonĩ matũkũ onthe ma thayũ waku; 18 mĩw'a nayo na thangila ĩkakũmeesya; naku ũkaĩsaa nyũnyi sya mũũndanĩ; 19 yuutĩanĩ ya ũthyũ waku ũkaĩsaa lĩu, kũvika yĩla ũkasyoka mũthanganĩ; nũndũ nĩvo waumiw'e: nũndũ wĩ kĩtoo, na nũkasyoka kĩtoonĩ. 20 Na mũndũ mũũme atw'ĩĩa mũka wake syĩtwa Eva; nũndũ nĩwe inyia wa onthe me thayũ. 21 Na Yeova Ngai amaseũvĩsya Atamu na mũka wake ngũa sya mbũa, na amavw'ĩka.

22 Na Yeova Ngai asya, Sisya, mũndũ nũtw'ĩkĩte ta ũmwe wa ithyĩ, kũmanya ũseo na ũthũku; na yu, ndakese kũtambũũkya kw'oko, ose wa mũtĩ wa thayũ naw'o, na kũya, na kwĩkalaa tene na tene—23 kwondũ wa ũu Yeova Ngai amumya mũũndanĩ wa Eteni, aĩme nthĩ vala waumiw'e. 24 Na ĩndĩ alũngya ũla mũndũ; na aia ngalĩ ya wumĩlonĩ wa syũa ya mũũnda wa Eteni Akeluvi, na ũlĩlĩnzĩku wa ũvyũ ũla weethyũũaa ngalĩko syonthe, kũsũvĩaa nzĩa ya mũtĩ wa thayũ.

Kikamba Bible

© United Bible Societies 1974

UBS-EPF 1993 – 10M – 053

3.6: Osea 6.7; Alo 5.12; 1 Tim 2.14. 3.8: Yovu 31.33; Sav 139.1–12; Yel 23.23, 24. 3.10: Yovu 23.15. 3.12: Nth 28.13. 3.14: Isa 65.25; Mika 7.17. 3.15: Isa 7.14; Mt 1.23, 25; Lk 1.34, 35; Alo 16.20; Aka 4.4; Ũvu 20.1–3. 3.16: Yoa 16.21; 1 Ako 11.3; Aev 5.22–24; Tito 2.5. 3.17: Mwa 5.29; Mũta 2.22, 23; Alo 8.20–22. 3.19: Mwa 2.7; Yovu 34.15. 3.22: Mwa 2.9; 3.5. 3.24: Mwa 2.8; Sav 104.4; Aevl 1.7.

4.3: Kuma 23.19; Ali 2.12. 4.4: Kuma 13.12; 34.19, 20; Mot 18.17; Aevl 11.4. 4.5: Nth 21.27. 4.7: Mũta 8.12, 13; Isa 3.10, 11. 4.8: Mt 23.35; 1 Yoa 3.12; Yuta 11. 4.9: Yoa 8.44. 4.10: Aevl 12.24. 4.11: Mot 35.33; Kũt 27.24. 4.14: Mwa 9.6; 2 Asu 24.20; Sav 51.11. 4.15: Esek 9.4, 6.